

**Bożena Łucka, Ewa Marchut,
Małgorzata Wiercioch**

**Integracja środowiska rodzinnego i
przedszkolnego celem Koła
Regionalnego „Żółta Cizemka”**

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 1,
161-165

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Bożena Łucka,
Ewa Marchut,
Małgorzata Wiercioch
Przedszkole nr 6 im. H. Jordana w Krakowie

Integracja środowiska rodzinnego i przedszkolnego celem Koła Regionalnego „Żółta Cizemka”

W przeszłości dom rodzinny stanowił ostoję, w której młode pokolenie, wzrastając, poznawało rodzimą historię, kulturę i zwyczaje. Były to rodziny wielopokoleniowe, w których kobiety często nie pracowały i zajmowały się domem i wychowaniem dzieci. Dziecko wzrastało w poczuciu bezpieczeństwa, wzajemnej miłości i szacunku dla drugiego człowieka. Dzisiaj rodzice pracują zawodowo, dziadkowie bardzo często mieszkają osobno, czasem bardzo daleko i też muszą wypełniać obowiązki zawodowe. Przyjmowane są przeróżne zwyczaje, z różnych kultur i krajów. Zapomniane są zaś te, które stanowią trzon naszej polskości. Dlatego od najmłodszych lat powinniśmy przybliżać dziecku region, w którym żyje. Należy szukać wartościowych rozwiązań, aby dzieci systematycznie mogły więcej dowiadywać się o swoim miejscu urodzenia, zamieszkania, lepiej je poznawać i doświadczać w różnych sferach. Jako nauczycielki postanowiłyśmy wspomóc rodziców naszego Przedszkola nr 6 im. Henryka Jordana, proponując wspólne spędzenie czasu.

Doświadczenie w pracy z dziećmi dało poznać nam wartość wycieczek jako możliwość bezpośredniego poznawania i przeżywania, co ma ogromny wpływ na harmonijny rozwój dziecka. Dlatego został opracowany taki program, który proponuje dzieciom i ich rodzicom wspólne

spędzanie czasu, jednocześnie przybliżając i zapoznając z legendami, podaniami i elementami historii Krakowa oraz najbliższych okolic. Mamy nadzieję na wzmocnienie więzi rodzinnych oraz integrację środowiska poprzez kultywowanie zwyczajów, a tym samym więź z regionem i pogłębienie poczucia wartości dziecka jako krakowianina i Polaka.

Ponadto program uzupełniony jest propozycjami działań z zakresu edukacji regionalnej przeznaczonymi dla dzieci 3- i 4-letnich i współgra z projektem „Z legendą przez Polskę” skierowanym głównie do dzieci starszych.

Czas realizacji zadań objętych programem został przewidziany na okres roku szkolnego 2013/2014 z możliwością kontynuacji w latach następnych. Spotkania odbywają się raz w miesiącu, najczęściej w soboty, kiedy rodzice dysponują większą ilością wolnego czasu.

Program naszego koła zgodny jest z Podstawą Programową Wychowania Przedszkolnego, a szczególnie z obszarami, które mają za zadanie kształtowanie umiejętności społecznych, wspieranie rozwoju mowy, wspomaganie rozwijania czynności intelektualnych, wychowania przez sztukę oraz wzmacniania więzi rodzinnych, przynależności do regionu i kraju.

Wszystkich uczestników spotkań obowiązują określone zasady i wspólnie ustalony regulamin:

- sugestywne zapraszanie do udziału, bez stwarzania sytuacji przymusu,
- podkreślanie wartości płynących z nawiązania kontaktów z innymi uczestnikami,
- stwarzanie szansy przeżycia czegoś nowego w grupie,
- unikanie i eliminowanie rywalizacji na rzecz współpracy,
- wyzwalanie zachowań sprzyjających włączeniu się wszystkich do aktywnego udziału.

Nadrzędnymi celami „Żółtej Ciżemki” jest poznawanie własnego regionu i aktywne włączanie rodziców w realizację przedsięwzięć podejmowanych w przedszkolu.

Dzięki wspólnym spacerom dzieci kształtują umiejętności społeczne, zapoznają się z podstawowymi wiadomościami z zakresu kultywowania tradycji i zwyczajów swojego regionu. Wspomaga to ich wszechstronny i harmonijny rozwój oraz zachęca do aktywnego i zdrowego stylu życia.

We wrześniu Koło rozpoczęło realizację swojego programu od spotkania organizacyjnego, na którym zapoznano z celami, formami i tematyką spotkań. Wspólnie ustalono zasady i regulamin wycieczek i spacerów.

Drugie spotkanie rozpoczęło się od spaceru w Rezerwacie Przyrody Nicożywionej nieopodal pomnika Ofiar Faszyzmu. Następnie udano się w kierunku kopca Kraka, zapoznając się z osobliwościami rezerwatu oraz rysem historycznym Obozu Koncentracyjnego Płaszów i kamieniołomu Liban. Po dotarciu na kopiec Kraka dzieci wysłuchały legendy

związanej z historią jego powstania. Oglądano panoramę miasta z użyciem lornetek, natomiast dorośli mieli możliwość sprawdzenia swoich wiadomości związanych z topografią miasta. Po wspólnym posiłku i relaksie uczestnicy wycieczki kontynuowali spacer do kościółka św. Benedykta i dawnej fortyfikacji Krakowa. To wspólne wędrowanie zakończono nieopodal starego cmentarza Podgórskiego.

W listopadzie zwiedzaliśmy Stary Kazimierz. Po kościele Bożego Ciała oprowadzał nas zakonnik, który przedstawił historię powstania kościoła – jednego z najstarszych w Krakowie. Następnie spacerowaliśmy uliczkami dawnej dzielnicy żydowskiej, poznając elementy architektury na przykładzie placu Nowego, Synagogi Starej oraz Temper. Spotkanie zakończono wspólną degustacją potraw żydowskich w restauracji izraelskiej „Hama”.

Kultywując tradycje naszego regionu, w grudniu wybraliśmy się do Muzeum Etnograficznego. Zwiedzając sale muzeum, wspólnie z dziećmi uczestniczyliśmy w zabawie polegającej na odszukiwaniu symboli bożonarodzeniowych związanych z dekoracją dawnych chat. Po rozwiązaniu wszystkich zadań braliśmy udział w warsztatach plastycznych. Dzieci wraz z rodzicami wykonywały elementy dekoracyjne, które dawniej wieszano na podłazniczkach (gałązka choinki zawieszona pod sufitem). Następnie udaliśmy się na zwiedzanie targów bożonarodzeniowych na Rynku Głównym, gdzie konsumowaliśmy specjały dawnej kuchni krakowskiej.

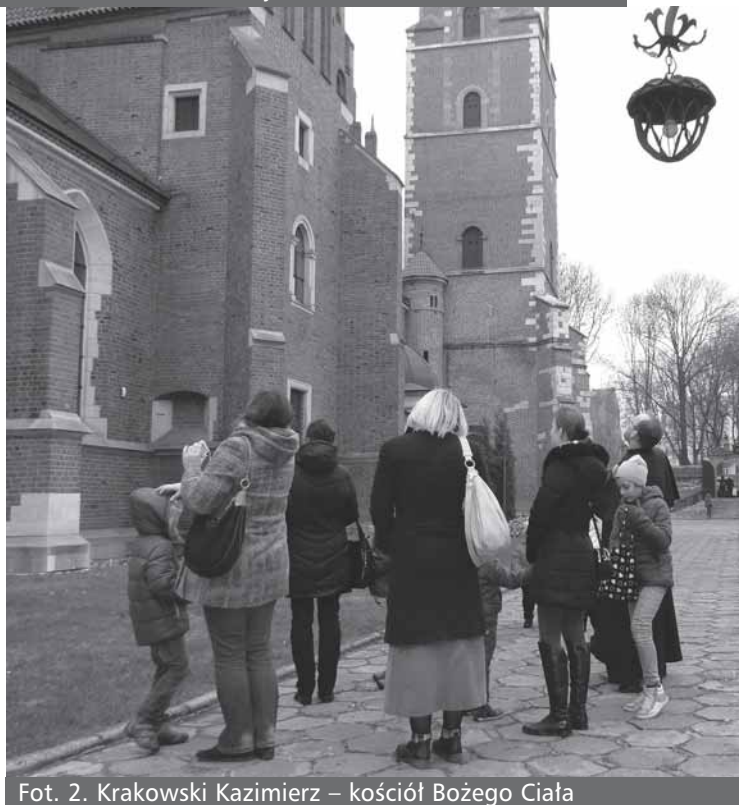
W nawiązaniu do tradycji w styczniu zorganizowany był wieczór kolęd. Przy choince i blasku świec śpiewaliśmy kolędy i pastoralki. Towarzyszył nam dźwięk akordeonu, na którym grał jeden z rodziców, oraz tradycyjne karnawałowe wypieki. Następnego dnia kontynuacją wspólnego kolędowania było zwiedzanie pokonkursowej wystawy szopek krakowskich w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa oraz ruchomych szopek w kilku krakowskich kościołach.

Planowane są kolejne spotkania, które urozmaicą propozycje wspólnego spędzania wolnego czasu. Pozwolą nie tylko dzieciom, ale i dorosłym na wzbogacenie swojej wiedzy, zdobycie nowych doświadczeń i przyjaźni. Dziecko najchętniej poznaje to, co je zaciekawia, to, co jest najbliższe, czego może dotknąć i doświadczyć, stąd czerpie doznania estetyczne i wiedzę o otoczeniu. Pierwsze doznania, przeżycia i doświadczenia są bardzo trwałe i często wywierają wpływ na całe życie. Najbardziej nas cieszy coraz większe zainteresowanie rodziców i dzieci taką formą spędzania wolnego czasu, razem z sobą, ale także z dala od komputera i telewizora. Mamy już stałych uczestników i zwolenników naszych spacerów. Pragniemy, aby nasze działania wzbudzały coraz większe zainteresowanie, i mamy nadzieję, że tak się stanie.

Z wizytą w.../Visiting the...

Fot.1. Krakowski Kazimierz – Cmentarz Żydowski

Fot. 2. Krakowski Kazimierz – kościół Bożego Ciała

Fot. 3. Spacer na kopiec Kraka

Fot. 4. Krakowski Kazimierz – Synagoga

Fot. 5. Spacer na kopiec Kraka